

RESOLUCIÓN do 24 de marzo de 2021, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se someten a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e declaración de utilidade pública do proxecto do **parque eólico Porto Vidros**, sito nos concellos de Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro, da provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2017/14). **Fin prazo para o envío de alegacións: 21/05/2021.**

NOME DO PROXECTO	PROMOTOR	MUNICIPIOS AFECTADOS	CARACTERÍSTICAS	IMPACTOS AMBIENTAIS E OUTROS	INFRAESTRUTURAS COMPARTIDAS CO PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS.
<p>PARQUE EÓLICO PORTO VIDROS</p>	<p>Naturgy Renovables, S.L.U.</p>	<p>Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro (Pontevedra)</p> <p>Os terreos onde se situará o parque eólico de Porto Vidros localízanse nas paraxes denominadas A Chaira, Outeiro Raposo e Outeiro do Ladrón, pertencentes ao termo municipal de Cerdedo – Cotobade.</p> <p>O proxecto parque eólico e infraestrutura eléctrica de evacuación de Porto Vidros atópase incluído NAS ÁREAS DE RESERVA delimitadas pola Modificación do Plan Sectorial Eólico de Galicia no ADE Serra do Cando.</p> <p>Montes veciñais afectados:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMVMC de Pedre (monte de Pedre). • CMVMC de San Bernabé (monte de San Bernabé). • CMVMC de Limeres (monte Casa das Minas e Bernabé). • CV Chamadoira (monte Casa das Minas e Bernabé). • CMVMC de Santa María de Sacos (Porto). • CMC de Corredoira-Coto (Saparizos). • CMC de Corredoira-Coto (Fortosas). • CMC de Corredoira-Coto (Monte de 	<p>3 aeroxeradores de 3.450 kW de potencia nominal unitaria, 138 m de diámetro de rotor e altura de buxa de 81 metros o aeroxerador T4-02 e 94 metros de altura de buxa para os aeroxeradores T4-01 e T4-03, modelo Enercon-138, ou similar, xunto cos seus correspondentes centros de transformación con potencia unitaria de 4.000 kVA, grupo de conexión Dyn5 e tensión 0,65/30 kV, sitios no seu interior.</p> <p>– Unha estación anemométrica, equipada con torre autosoportada de 94 m de altura, equipada con 5 anemómetros a 94, 90, 81, 70, 50 e 30 m e 3 cataventos a 90, 81 e 70 m.</p> <p>– 1 circuito de 30 kV de interconexión entre os centros de transformación dos aeroxeradores ata o centro de seccionamento (CS), dividido en dous subcircuítos denominados subcircuíto 1 (2 aeroxeradores T4-02 e T4-03) e subcircuíto 2 (1 aeroxerador T4-01).</p> <p>– Centro de seccionamento (CS) do PE Porto Vidros con celas blindadas de interior en 30 kV, desde onde partirá unha liña de evacuación de MT de 30 kV, ata o CS do parque eólico Campo das Rosas, que se detalla a seguir.</p> <p>– Unha liña aéreo-soterrada de 30 kV, de 6.634 m, que discorre entre o CS Porto Vidros ata o CS Campo das Rosas, e que se divide en tres tramos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liña soterrada de 30 kV entre o CS do parque eólico Porto Vidros e o apoio nº 1 de paso aéreo-soterrada, de 20 m. • Liña aérea de 30 kV entre o apoio nº 1 da LAMT e o apoio nº 33 PAS da LAMT, de 6.593 m. • Liña soterrada de 30 kV entre o apoio nº 33 PAS da LAMT e o CS do parque eólico Campo das Rosas, de 21 m Poligonal ocupa unha superficie en forma de L duns 2,7 km de lonxitude por un largo de 2,5 km, aproximadamente. A superficie comprendida no contorno poligonal é de aproximadamente 675 Ha. <p>Características da Liña de Evacuación: Discorre polos termos municipais de Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro, na provincia de Pontevedra. O punto de partida desta alternativa é o centro de seccionamento de</p>	<p>Afección severa aos recursos hídricos. Vulneración flagrante da Directiva Marco dá Auga (DMA). AUSENCIA DUN ESTUDO HIDROLÓXICO E HIDROXEOLÓXICO QUE GARANTA A NON AFECCIÓN AOS ACUIFEROS E A CALIDADE DAS MASAS DE AUGA TANTO SUPERFICIAIS COMO SOTERRADAS.</p> <p>O parque eólico Porto Vidros emprázase nunha zona montañosa, coa presenza de vales encaixados. A infraestrutura emprázase no alto Outeiro Raposo (691 m) ao NE do Monte do Seixo, entre os 500 e 700 metros de altitude. Ao norte da instalación discorre do val do río Lérez ao que tributan os regachos da contorna do parque eólico e cuxos vales rodean o cordal onde se sitúa o proxecto.</p> <p>Afección moi severa a espazos naturais e Rede Natura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zona de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN) “Serra do Cando”, situado a 2 km ao Leste do proxecto. • ZEPVN “Río Lérez”, situado a máis de 7 km ao Oeste da instalación. <p>Afección moi severa e incompatible coa avifauna Circus pygargus Circus cyaneus Rhinolophus ferrumequinum Myotis myotis e outras moitas especies dada a proximidade da Rede Natura</p> <p>Das especies de avifauna potencial inventariadas 2 especies están catalogadas como Vulnerable (valor de calidade alto), correspondendo ao Circus pugargus e ao Bubo bubo. Respecto a quirópteros, e seguindo o mesmo criterio anterior, unicamente aparecen 4 especies que presentan valor de calidade alto, correspondendo ao Myotis mystacinus, Rhinolophus ferrumequinum, Myotis bechsteinii e Myotis emarginatus.</p> <p>Afección moi severa a Hábitats dá Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres:</p> <p>HIC 4020* Queirogais húmidos atlánticos de zonas tépedas de Erica ciliaris e Erica tetralix</p> <p>HIC 9230 Robledais galaico-portugueses con Q. robur e Q. pyrenaica</p> <p>HIC 4030 Queirogais secos europeos e HIC 4090 Queirogais oromediterráneos endémicos con aliaga</p> <p>HIC 4030 Queirogais secos europeos Medio</p> <p>HIC 4090 Queirogais oromediterráneos endémicos con aliaga Medio</p> <p>7110* hábitat de turbeira. Prioritario.</p> <p>Impacto paisaxístico moi severo:</p> <p>De acordo co Catálogo das Paisaxes de Galicia, a práctica totalidade do ámbito de estudo, incluídos todos os elementos do proxecto, atópase integrado na área paisaxística denominada “Rías Baixas”. Unicamente unha pequena área no extremo Setentrional da zona de estudo sitúase na área paisaxística denominada “Galicia Central”.</p> <p>Ao Leste da mesma, sitúase o espazo Rede Natura 2000 ZEC “Serra do Cando”, catalogado ademais como ZEPVN. A catalogación da zona como ZEC e ZEPVN implica a existencia duns valores paisaxísticos intrínsecos que deben ser tidos en conta á hora de valorar a calidade da paisaxe na zona de</p>	<p>O proxecto eólico Vidros e o proxecto eólico Campo das Rosas comparten liña de evacuación. Polo tanto, todas as infraestruturas de ambos os dous parques deben ser obxecto de avaliación ambiental conxunta, global e sumativa.</p> <p>*Unha liña aéreo-soterrada de 30 kV, de 6.634 m, que discorre entre o CS Porto Vidros ata o CS Campo das Rosas, e que se divide en tres tramos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liña soterrada de 30 kV entre o CS do parque eólico Porto Vidros e o apoio nº 1 de paso aéreo-soterrada, de 20 m. • Liña aérea de 30 kV entre o apoio nº 1 da LAMT e o apoio nº 33 PAS da LAMT, de 6.593 m. • Liña soterrada de 30 kV entre o apoio nº 33 PAS da LAMT e o CS do parque eólico Campo das Rosas, de 21 m Poligonal ocupa unha superficie en forma de L duns 2,7 km de lonxitude por un largo de 2,5 km, aproximadamente. <p>A avaliación ambiental debe abranguer á totalidade das infraestruturas do parque incluída á liña de evacuación. Por outra banda, se a liña de evacuación vai incorporar a enerxía producida por outra instalación eólica cómpre que a cidadanía o saiba, xa que non se indica cal vai a ser, e sometela tamén a avaliación ambiental. Non o realizar sería unha vulneración da lei ao substraer dá participación pública dá avaliación ambiental a totalidade das infraestruturas non só xa do parque eólico senón tamén das presentes no territorio,</p>

	<p>• Redonda).</p> <p>En referencia ás infraestruturas do proxecto, estas pasan polos seguintes montes veciñais:</p> <p>- Liña de evacuación: Montouto (Apoios 25-33), Pedre (Apoios 6-9), Purrido e Coto dá Gándara (Apoios 12-14 e 17-22), Purrido e Xestas (Apoio 23-24) e San Bernabé (Apoio 1-5).</p> <p>.....</p> <p>Transformación urbanística non amparada legalmente:</p> <p>O municipio de Cerdedo conta cun Plan Xeral de Ordenación Municipal (P.X.Ou.M.), aprobado con data de 23/09/2014. Segundo o plan, a totalidade do parque (viarios, gabias, plataformas de aeroxeradores e centro de seccionamento) sitúase sobre chans catalogados como Chan Rústico de Protección Forestal.</p> <p>O municipio de Cotobade conta cunhas Normas Subsidiarias de Plan Municipal aprobadas con data de 25/02/1997. Segundo o plan, o aeroxerador T4-02 sitúase en chans catalogados como Chan Non urbanizable de Protección Forestal. Dentro dos usos permitidos de forma específica nas citadas normas para o tipo de chan afectado (ordenanza nº5) non figuran as infraestruturas de produción de enerxía.</p> <p>O municipio de Campo Lameiro, que non se ve afectado polo ámbito do parque eólico, pero pola contra si se inclúe dentro do ámbito do estudo do trazado da liña eléctrica de evacuación, non posúe normativa urbanística propia polo que se rexe polas Normas Subsidiarias de Plan Municipal.</p> <p>.....</p> <p>Afección moi severa ás explotacións forestais e aos recursos madeiros</p>	<p>Porto Vidros situado en Outeiros Miudos, ao oeste da aldea de San Bernabau, en Cerdedo-Cotobade.</p> <p>O punto de inicio sitúase a unha altitude duns 640 m, nunha área con matogueira baixa e arboledo de frondosas disperso e discorre en dirección N e en paralelo a algúns dos aeroxeradores do parque eólico pola cara Este da ladeira, ascendendo lixeiramente desde o punto inicial, ata alcanzar a cota dos 650 m no seu punto máis elevado e descendendo novamente ata unha altitude de 600 m na que se localiza o vértice V1, atravesando algunhas zonas de frondosas dispersas e outras zonas máis abertas onde se localiza o hábitat de interese comunitario 4030 queirogais secos europeos. Este primeiro tramo ten unha lonxitude de 524 metros.</p> <p>Desde o vértice V1 avanza en dirección Noroeste durante un tramo de aproximadamente 3.044 m, ata chegar ao vértice V2. Neste segundo tramo a liña realiza primeiramente un percorrido descendente. Seguidamente cruza a estrada N-541 que atravesa o núcleo de Pedre, a rega dá Ceira e o regueiro dous Cabaleiros, nunha zona na que aparecen zonas densas de vexetación forestal dominadas polo carballo, catalogadas como 9230</p> <p>Carballeiras galaico-portugueses con Quercus robur e Quercus pirenaica. Nesta zona onde o robledal desaparece afloran rocas síliceas que constitúen o hábitat 8230 Roquedos síliceos con vexetación pioneira do Sedo- scleranthion ou do Sedo albi-Veronicion dilleni.</p> <p>Posteriormente travérase o río Lérez, en cuxas inmediacións se desenvolve un bosque de ribeira denso no que aparece o hábitat de interese comunitario prioritario 91E0 Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior (Alno- Padion, Alnion incanae, Salicion albae) así como vexetación forestal autóctona onde se dan os hábitats 9230 Carballeiras galaico- portugueses con Quercus robur e Quercus pirenaica, 3150 Lagos eutróficos naturais con vexetación Magnopotamion ou Hydrocharition e 3260 Ríos de pisos de planicie a montano con vexetación de Ranunculion fluitantiss e de Callitricho- Batrachion.</p> <p>Tras o cruzamento co río Lérez, a liña inicia un novo percorrido en ascenso, pasando</p>	<p>estudo definida. A valoración da zona en función da presenza do ZEC leva a cabo da seguinte forma.</p> <p>Áreas de Especial Interés Paisaxístico (AEIP):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Código AEIP 08 11. Val do alto Almofrei, ao Suroeste da zona de estudo definida. • Código AEIP 08 12. Serra do Cando, ao Leste da zona de estudo. <p>Valores panorámicos (miradoiros e roteiros)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miradoiros: <p>Alto dá Cruz do Seixo, a 4,9 km ao SE de o aeroxerador T4-03.</p> <p>Miradoiro Alto das Quintas, a 9,3 km ao N do aeroxerador T4-01 e a 4,8 km ao NON do apoio 33 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>Miradoiro de Pedrouzos, a 5,2 km ao N- NE do aeroxerador T4-02 e a 4,6 km ao NE do apoio 11 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>Miradoiro do Monte Coirego, a 3,2 km ao SO do aeroxerador T4-01.</p> <p>Miradoiro O Castro- Eira dous Mouros- Trocastello, a 13,9 km ao N do aeroxerador T4-01 e a 9,4 km ao N- NE do apoio 33 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>Miradoiro de Limeres, a 825 m ao NE do aeroxerador T4-02.</p> <p>Miradoiro de Moraño, a 11,2 km ao Ou-NON do aeroxerador T4-01 e a 7,3 km ao O do apoio 33 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>Miradoiro do Seixo, a 4,3 km ao E do aeroxerador T4-02.</p> <p>Monte Castelo 2, a 9,5 km ao SO do aeroxerador T4-01.</p> <p>Monte das Fragas, a 11,4 km ao Ou do aeroxerador T4-01 e a 9,6 km ao O-SO apoio 24 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>Monte Fental, a 15,3 km ao NON- N do aeroxerador T4-01 e a 9,8 km ao N do apoio 33 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>Monte Sialto, a 9,3 km ao SO do aeroxerador T4-03.</p> <p>Outeiro do Coto, a 4,5 km ao E-SE de o aeroxerador T4-03.</p> <p>Penalba, a 10,4 km do aeroxerador T4-01 e a 7,3 km ao O do apoio 28 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carreiros (roteiros para sendeirismo). Os carreiros (ou roteiros para facer sendeirismo): <p>GR 94 "Rural de Galicia", situado a un 6,7 km ao O do aeroxerador T4-01 e a un 4,4 km ao Ou do apoio 33 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>PR- G 68 "A Vía Escondida", a 8,1 km ao O-SO do aeroxerador T4-01 e a 7,5 km ao SO do apoio 17 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>PR- G 113 "Rota das Pontes do Lérez", a 9,2 km ao NE do aeroxerador T4-02 e a 9,1 km ao NE do apoio 11 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>PR- G 123 "Senda Peonil dá Ponche do Ramo", a 11,7 km ao NON do aeroxerador T4-01 e a 6,2 km ao NON do apoio 33 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.</p> <p>PR- G 135 " Roteiro dá Escuadra", a 5,3 km ao S-SE de o aeroxerador T4-03.</p> <p>Afección moi severa e inasumible para os cabalos salvaxes:</p> <p>Outro aspecto para destacar en canto aos mamíferos nesta contorna é a presenza de cabalos en condicións de semiliberdade.</p> <p>O proxecto eólico non garante a conectividade ecolóxica, implica a fragmentación de hábitats e a perda de biodiversidade con gran afección para os cabalos salvaxes. Non hai máis que ver a fotografía que a promotora amosa no proxecto de estudo de impacto ambiental onde uns cabalos buscan a sombra dun aeroxerador ante a ausencia total de arborado. É</p>	<p>xa que logo estas deben ser obxecto de avaliación ambiental global, sumativa e acumulada dos impactos ambientais. Ademais este proxecto independente de evacuación dá enerxía de varios parques tampouco sabemos en que fase da tramitación administrativa se atopa.</p> <p>FALLA DE AVALIACIÓN DOS IMPACTOS AMBIENTAIS GLOBAIS, SUMATIVOS E ACUMULADOS DOS PARQUES EÓLICOS DA ENTORNA E OUTRAS INFRAESTRUTURAS COMO LIÑAS DE EVACUACIÓN, ESTRADAS, CAMIÑOS, VIAIS...ect.</p>
--	---	--	---	---

da área do proxecto. Non se avalían os impactos que a afección a estes recursos supón para as economías familiares e ás empresas que se benefician do aproveitamento madeiro da zona.

Falla de avaliación do posible éxodo poboacional e o despoboamento do rural como consecuencia da implantación masiva de parques eólicos

polo Monte Ucedo, no termo municipal de Campo Lameiro. A traza discorre durante un tramo en paralelo ao río Lérez, a media ladeira e por zonas con bosques de frondosas autóctonas e atravesa outro pequeno regacho. Este tramo finaliza no V2 ao sueste do núcleo de Fornelos aos 350 m de altitude.

Desde o vértice V2, a traza vira lixeiramente en dirección Noroeste ata o vértice V3, localizado na contorna do Alto dos Cabeiriños, tras percorrer un tramo dun 1.919 m. Nesta parte do percorrido, a traza atravesa a estrada PO-230, a Ladeira das Brañas e o Alto de Fonte Seixiña, de novo no termo municipal de Cerdedo-Cotobade. Inicialmente atravesa unha zona de matogueira onde se localizan os hábitats prioritarios 4020 Queirogais húmidos atlánticos de zonas tépedas de *Erica ciliaris* e *Erica tetralix* e 4030. En xeral, discorre por áreas con carballeiras e no traxecto final atravesa un bosque denso de carballo nidentificado como hábitat 9230, ao Oeste do lugar de Cuiña.

Desde o vértice V3 o trazado continúa o seu percorrido cara ao Norte durante uns 1.320 m, ata chegar ao centro de seccionamiento do Parque eólico de Campo das Rosas. Neste tramo as altitudes atópanse ao redor dos 500 e 550 m; atravesa a contorna do Covelo e no seu tramo final atravesa o regueiro de Ponche Faroxo, onde se observa unha franxa de vexetación ben conservada. Nesta contorna o trazado atravesa zonas de matogueira baixa sendo novamente os hábitats de tipo 4030 e 4020 e tamén o 4090 queirogais oromediterráneos endémicos con aliaga. Finaliza no centro de seccionamiento de Campo das Rosas.

A afección da liña de evacuación ao bosque autóctono galego é inasumible e totalmente incompatible e implica a vulneración flagrante do artigo 2 da Directiva de Hábitats.

A promotora non indica nin valora a afección severa ás carballeiras, non indica cantos carballos se van a talar e cal vai a ser o impacto global sobre as masas de bosque autóctono galego tendo en conta que existe o deber legal de manter estes hábitats nun estado de conservación favorable, e polo tanto non poden ser eliminados nin degradados.

A lonxitude total do alternativa Oeste é de 6.807 metros en aéreo ata o Centro seccionamiento de Campo das Rosas.

evidente que durante a explotación do parque produciríanse afeccións sobre a especie.

É de destacar que o ámbito de estudo atópase incluído dentro do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia, estando a maior parte do parque eólico en zona catalogada como zona 1, e o extremo Sur en zona 2. A fragmentación do territorio e dos hábitats afecta significativamente á especie de marcado carácter territorial.

A un 6 km ao Oeste do parque aparecen zonas incluídas no ámbito de aplicación do Decreto 75/2013, do 10 de maio, polo que se aproba o Plan de recuperación da subespecie lusitánica do escribano palustre (*Emberiza schoeniclus* L. subsp. lusitanica Steinbacher) en Galicia.

No artigo 12 do DECRETO 75/2013, do 10 de maio, polo que se aproba o Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras (*Emberiza schoeniclus* L.subsp. lusitanica Steinbacher) en Galicia establécese o Programa de actuacións para a recuperación da especie e indícase que:

Para a consecución dos obxectivos enumerados no número 2 do artigo 3 do presente decreto, establécese o programa de actuacións que figura no anexo III. A cada medida e actuación proposta asígnaselle un nivel de prioridade e un prazo de execución segundo o calendario que se indica no anexo IV. A realización das ditas medidas corresponderá á consellería competente en materia de conservación da natureza, dentro do seu ámbito de competencias. No anexo III contéplase como actuacións a determinación dos perímetros de protección dos humidais que constitúen o hábitat potencial con un rango de prioridade alto. A día de hoxe estes perímetros non foron determinados polos que non se pode coñecer cales son estes perímetros.

A un 2 km ao Oeste do parque localízase unha zona incluída na Resolución do 28 de novembro de 2011, da Dirección Xeral de Conservación da Natureza, pola que se delimitan as áreas prioritarias de reprodución, de alimentación, de dispersión e de concentración local de aves incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas, e dispónse a publicación das zonas de protección existentes na Comunidade Autónoma de Galicia nas que serán de aplicación medidas para a protección da avifauna contra a colisión e a electrocución en liñas eléctricas de alta tensión.

Afección severa e incompatible coa paisaxe. Impacto inasumible desde o punto de vista turístico.

Dentro do Catálogo de Paisaxes de Galicia faise mención ás Áreas de Especial Interese Paisaxístico (AEIP), recollidas no artigo 9.3., da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección de paisaxe de Galicia, que son identificadas polo seu alto valor natural e cultural.

No ámbito de estudo (envolvente de 10 km) cabe mencionar 6 AEIP.

- AEIP 07.33 "Coto de Codeseda", situada a 9,8 km ao N do aeroxerador T4-01 e a 5,9 km ao NE do apoio 33 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.
- AEIP 08.09 "Castro de Penalba" situada a 9,8 km ao Ou-NON do aeroxerador T4-01 e a 6,7 km ao Ou do apoio 28 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.
- AEIP 08.10 "Área Arqueolóxica de Campo Lameiro", coincidente en gran parte co BIC e xacemento arqueolóxico "Área de gravados rupestres de Paredes- Praderrei", e situada a 8,2 km ao NON do aeroxerador T4-01 e a 4,7 km do apoio 28 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.

- AEIP 08.11 “Val do alto Almofrei”, situada a 3,6 km ao SO do aeroxerador T4-03.
- AEIP 08.12 “Serra do Cando”, incluída dentro dos límites da ZEC “Serra do Cando”, e situada a 2,3 km ao SE de o aeroxerador T4-03.
- AEIP 08.23 “San Xusto-Río Lérez”, situada a 5,5 km ao Ou do aeroxerador T4-01 e a 4,1 km ao Ou-SO do apoio 25 do tramo aéreo da liña eléctrica de evacuación.

A IMPORTANCIA CULTURAL DA FESTA DE INTERÉS TURÍSTICO A RAPA DAS BESTAS:

* RESOLUCIÓN do 23 de setembro de 1998, da Dirección Xeral de Turismo, pola que se publican as festas de Galicia de interese turístico, declaradas pola Administración turística estatal como de interese turístico nacional e local: A RAPA DAS BESTAS.

* Resolución do 21 de xuño de 2007, da Secretaría Xeral de Turismo, pola que se concede o título de «Festa de Interese Turístico Internacional» a RAPA DÁS BESTAS de Sabucedo, da Estrada (Pontevedra).

Afección severa ao patrimonio cultural:

- 15 xacementos arqueolóxicos:

GA36011035 Petróglifo dá Chamoira
 GA36011053 Petróglifo 1 do Meixón
 GA36011054 Mámoa 1 do Meixón
 GA36011055 Mámoa 2 do Meixón
 GA36011056 Petróglifo 2 do Meixón
 GA36011057 Petróglifo 3 do Meixón
 GA36011076 Petróglifo do Outeiro dá Curva
 GA36011077 Petróglifo 1 dá Laxe dá Romaxe
 GA36011078 Petróglifo 2 dá Laxe dá Romaxe
 GA36011079 Petróglifo dá Laxe das Filloeiras
 GA36011080 Petróglifo 1 das Curvas
 GA36011081 Petróglifo 2 das Curvas
 GA36011082 Mámoa 1 de Porto Vidros
 GA36011083 Mámoa 2 de Porto Vidros
 GA36012141 Mámoa dá Chan dá Anduriña

- 5 elementos pertencentes ao patrimonio arquitectónico:

Casa Grande dá Mangarela (38-AC-03)
 Capela de San Bernabeu (51- AR-02)
 Capela de San Bartolomeu (52- AR02)
 Casa Grande dá Chamadoira (incluída en 52- NR-17)
 Casa Grande de Cuiña (09-AC-01)

- 8 elementos pertencentes ao patrimonio etnolóxico:

Fito do Chan dá Anduriña
 Cruz do Outeiro do Ladrón
 Chozo do Outeiro do Ladrón
 Pasal do Rego dous Cabaleiros
 Muíño do Rego dous Cabaleiros
 Muíño de Fornelos
 Cruceiro en Pedre (38- AR-05)
 Hórreo en Pedre (38-AE-31)

PATRIMONIO CULTURAL INMATERIAL: SEN AVALIAR.